

O problematike značenia vojenských bodákov

Ako sme už v predchádzajúcom čísle časopisu uviedli jedným z najrozšírenejším zberateľským predmetom spomedzi historických militárií je dnes pravdepodobne bodák. Horšie je to však už s odbornou literatúrou pre vášnivých zberateľov. Najčastejšie sa vyskytuje v rámci odbornej literatúry iba všeobecný prehľad historických zbraní, či už chladných alebo palných, v rámci ktorého je len kde-tu zmienka o bodákoch s uvedením ich stručného historického vývinu. Takmer vôbec sa nevenuje ich značeniu ako jedného z hlavných identifikačných znakov. Preto záujemcom a zberateľom bodákov chceme priblížiť niektoré spôsoby ich značenia.

Podobné značky ako na zbraniach Rakúsko-Uhorskej monarchie sa používali aj na československých bodákoch a šablích medzivojnového obdobia. Prvé pokusy o konštrukciu vlastného československého bodáku spolu s vojenskou puškou vychádzali z

rákúskeho Mannlicheru vz. 95. Autorom bol Rudolf Jelen, ktorý podal návrh na ich zavedenie do čs. armády už v roku 1919, avšak s prijatím československých opakovačiek

SRM	Pomocná rota INVO
SRP	Pomocná rota ZV Praha
SRB	Pomocná rota ZV Brno
SRR	Pomocná rota ZV Bratislava
SRU	Pomocná rota ZV Košice
6.PD	6. pešia divízia
13.PB	Veliteľstvo 13. pešej brigády
2.HB	Veliteľstvo 2. horskej pešej brigády
1.PDB	Veliteľstvo 1. poľnej delostreleckej brigády
2.TDB	Veliteľstvo 2. ťažkej delostreleckej brigády
1.JB	Veliteľstvo 1. jazdeckej brigády
3.P.	3. peší pluk
2.H.	2. horský pluk
4.HN	4. hraničiansky prápor
S	Hradná stráž
302 D	302. delostrelecký pluk
3.C	3. cyklistický prápor
IP	Inštrukčný prápor
2.L.	2. letecký pluk
4.J.	4. dragársky pluk
3.ZN	3. ženijný pluk
2.T.	2. telegrafný prápor
ZI.	Železničný pluk
2.PUV	2. pluk útočnej vozby
1.A.	1. automobilový prápor
VS	Vysoká vojenská škola
VA	Vojenská akadémia
UP	Pechotné učilište
UUV	Učilište útočnej vozby
UD	Delostrelecké učilište a inštrukčný delostrelecký oddiel

UL	Letecké učilište
UJ	Jazdecké učilište
UZN	Ženijné učilište
UT	telegrafné učilište
UA	Automobilové učilište
IS	Vysoká intendantná škola
ZJ	Zbrojné učilište
VZÜ	Vojenský zemepisný ústav
ZZ	Zemská zbrojnica
DZ	Divízna zbrojnica
VMT	Vojenská muničná tovareň
ZLS	Zemský letecký sklad
VTU	Vojenský technický a letecký ústav
HZNS	Hlavný ženijný sklad
TS	Vojenský telegrafný sklad
HZLS	Hlavný železničný sklad
VZS	Vojenský zdravotnícky sklad
AZ	Automobilová zbrojovka
DPS	Divízny proviantný sklad
OS	Hlavný odevný a lôžkový sklad
VCHU	Vojenský chemický ústav
2.PZ	2. rota pomocného zdravotníctva
DSV	Vojenský výcvikový tábor Vyškov
DSH	Vojenský výcvikový tábor Humenné
DSP	Vojenský výcvikový tábor Plavecké Podhradie
DSJ	Vojenský výcvikový tábor Jince Čenkov
DOV	Dopíňovacie okresné veliteľstvo
VH	Vojenský zbrojovec
VEK	Vojenská evidencia koňov
VT	Vojenská trestnica
W	Vojenské väzenie
BS	Brigádny súd a vojenská prokuratúra
G	Štátne vojenské reálne reformované gymnázium Moravská Třebová

CHLADNÉ ZBRANĚ

Mauser sa stávajú najrozšírenejšími bodákmi u nás vz. 23, vz. 24 a vz. 1916/33. Tieto sú dobre a zreteľne označené. Pod priečkou sa nachádza výrobná značka, niekedy je uvedené aj písmeno označujúce

výrobnú sériu. Na trni býva vyrazená preberacia značka, ktorej najmladším variantom sú známe skrížené mečiky. Na hornej ploške hlavice rukoväti býva vyrazené označenie príslušnosti k útvaru. Označené

bývali niekedy aj kožené závesníky, na ktorých bol (pri vzore 24) vrazený československý štátny znak - lev v štíte. Na bodákoch vz. 23 boli sériové výrobné čísla razené zvyčajne na priečke, na bodákoch vz. 24 len na ploške hlavice rukoväti a to v podobe zlomku. V čitateli bolo uvedené číslo pluku a druh zbrane, v menovateli vlastné číslo bodáku, zodpovedajúce číslu pušky, pod ktorým bola zbraň vedená v plukovej evidencii.

Na bodákoch vz. 33 (16/33) bývajú vyrazené značky:

- CETN bodáky pridelené četníctvu
- FS bodáky pridelené finančnej stráži